

Пропозиції

МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

до проєкту Закону України
«Про внесення змін до деяких законів України щодо підвищення
доступності медичної та реабілітаційної допомоги у період дії
воєнного стану»
(назва законопроєкту)

Народні депутати України: Дмитрієва О.О., Зуб В.О.,
Радущкий М.Б. та інші

ініціатор(и) законопроєкту

реєстр. номер 7422 від «31» травня 2022 р.

Пропозиції надаються до першого читання

1. МОЗ надає зауваження та пропозиції до проєкту Закону
(*чітка позиція ОБВ до законопроєкту*)

МОЗ опрацювало в межах компетенції проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо підвищення доступності медичної та реабілітаційної допомоги у період дії воєнного стану» (далі – проєкт Закону) та надає такі зауваження.

Згідно з положеннями статті 5 Основ законодавства України про охорону здоров'я (далі - Основи) державні, громадські або інші органи, підприємства, установи, організації, посадові особи та громадяни зобов'язані забезпечити пріоритетність охорони здоров'я у власній діяльності, не завдавати шкоди здоров'ю населення і окремих осіб, у межах своєї компетенції надавати допомогу хворим, особам з інвалідністю та потерпілим від нещасних випадків, сприяти працівникам органів і закладів охорони здоров'я в їх діяльності, а також виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством про охорону здоров'я.

Здійснення державного контролю та нагляду в сфері охорони здоров'я, а також встановлення відповідальності за порушення прав і законних інтересів громадян у сфері охорони здоров'я є одними з основних гарантій громадян на охорону здоров'я.

Відповідно до статті 3 Основ, медична допомога - діяльність професійно підготовлених медичних працівників, спрямована на профілактику, діагностику та лікування у зв'язку з хворобами, травмами, отруєннями і патологічними станами, а також у зв'язку з вагітністю та пологами. Господарська діяльність з медичної практики безпосередньо впливає на здоров'я та життя людини, а тому забезпечується особливим засобом державного регулювання - ліцензуванням.

30 15122044364 03001

Відповідно до статті 17 Основ, провадження господарської діяльності у сфері охорони здоров'я, яка відповідно до закону підлягає ліцензуванню, дозволяється лише за наявності ліцензії.

Саме з ліцензуванням законодавство пов'язує всі права, обов'язки та відповідальність надавачів медичної допомоги.

Так, відповідно до статті 14¹ Основ, додержання стандартів медичної допомоги (медичних стандартів), клінічних протоколів, протоколів надання реабілітаційної допомоги, табелів матеріально-технічного оснащення є обов'язковим для реабілітаційних закладів, закладів охорони здоров'я, їх відділень, підрозділів, а також для фізичних осіб - підприємців, які провадять господарську діяльність з медичної практики та/або мають право на надання реабілітаційної допомоги згідно із законодавством.

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з медичної практики, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 02 березня 2016 року № 285 (далі – Ліцензійні умови), встановлюють обов'язкові для надання медичної допомоги умови, дотримання яких забезпечує її якість, а також обмежує ризики загрози для життя та здоров'я людини під час провадження господарської діяльності з медичної практики.

Водночас, проектом Закону пропонується дозволити на волонтерських засадах залучати до надання медичної, реабілітаційної допомоги медичних працівників, фахівців з реабілітації, які є іноземцями або особами без громадянства не тільки закладами охорони здоров'я, які є ліцензіатами, а й іншими підприємствами, установами чи організаціями.

В свою чергу, залучення іншими підприємствами, установами та організаціями, що не мають ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики, медичних працівників, фахівців з реабілітації, які є іноземцями або особами без громадянства, зумовлює відсутність встановлених законом для таких підприємств обов'язків під час надання медичної допомоги та як наслідок відсутність відповідальності за їх недотримання.

Враховуючи зазначене, пропонуємо абзац шостий підпункту 2 пункту 1 розділу I проекту Закону викласти в такій редакції:

«3) як виняток зі статті 74 цих Основ законодавства України про охорону здоров'я, до надання медичної допомоги, реабілітаційної допомоги на волонтерських засадах можуть залучатися відповідно медичні працівники, фахівці з реабілітації, які є іноземцями або особами без громадянства та прибули в Україну для надання медичної допомоги, реабілітаційної допомоги на запрошення закладу охорони здоров'я, якщо такі медичні працівники, фахівці з реабілітації відповідають вимогам до освіти та професійної кваліфікації та мають документи про освіту та відповідну професійну кваліфікацію, засвідчені в порядку консульської легалізації або шляхом проставлення апостилю в тій країні, в якій вони працюють. Заклад охорони здоров'я, що залучив до надання медичної або

реабілітаційної допомоги іноземців або осіб без громадянства, які відповідають вимогам до освіти та професійної кваліфікації та мають документи про освіту та відповідну професійну кваліфікацію, засвідчені в порядку консульської легалізації або шляхом проставлення апостилю в тій країні, в якій вони працюють, протягом п'яти робочих днів з моменту залучення повідомляє центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, про термін, на який залучаються такі особи.».

Разом з цим, абзац третій підпункту 2 пункту 3 розділу I проєкту Закону викласти в такій редакції:

«4. Установити, що в період дії воєнного стану та протягом шести місяців з дня припинення дії воєнного стану залучати волонтерів (крім громадян Російської Федерації та Республіки Білорусь) до своєї діяльності із надання медичної допомоги, реабілітаційної допомоги можуть заклади охорони здоров'я.».

Крім того, пропонуємо виключити пункт 2 розділу I проєкту Закону, у зв'язку з наступним.

Ліцензування медичної практики на сьогоднішній день має декларативний характер та відповідно до діючого законодавства, у разі наявності будь яких змін даних, зазначених у заяві, документах та відомостях, що додавалися до заяви про отримання ліцензії, в тому числі і зміни місця провадження, ліцензіат зобов'язаний повідомити орган ліцензування про такі зміни. Отже, у разі неможливості ліцензіата надавати медичну допомогу за місцем провадження, зазначеним у заяві про отримання ліцензії з медичної практики, такому ліцензіату достатньо у встановленому законодавством порядку повідомити орган ліцензування про зміну місця провадження господарської діяльності з медичної практики. Статтею 15 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» визначено підстави та строки внесення змін до даних, зазначених у заяві, документах та відомостях, що додавалися до заяви про отримання ліцензії.

Також, діючим законодавством України вже передбачена можливість надання медичної допомоги за місцем проживання (перебування) пацієнта. Так, відповідно до пункту 10 Ліцензійних умов за місцем проживання (перебування) пацієнта може надаватися:

первинна медична допомога;

вторинна (спеціалізована) медична допомога, яка може надаватися в амбулаторних умовах;

невідкладна та екстрена медична допомога;

паліативна допомога, зокрема психологічна допомога;

допомога у проходженні медичної реабілітації;

виїзна (мобільна) консультативно-діагностична допомога.

Водночас, запропонована редакція пункту 2 проєкту Закону фактично дозволяє суб'єктам господарювання провадити господарську діяльність, що

підлягає ліцензуванню без наявності діючої ліцензії. При цьому містить ризики надання медичної (реабілітаційної) допомоги в умовах відсутності належного матеріально-технічного та кадрового забезпечення, що як наслідок може призвести до невідворотних наслідків для здоров'я та життя людини.

Водночас застерігаємо, що проєктом Закону не передбачено, на яких засадах будуть залучатись волонтери до надання медичної та реабілітаційної допомоги закладами охорони здоров'я.

Так, саме частина перша статті 9 Закону України «Про волонтерську діяльність» передбачає, що договір про провадження волонтерської діяльності обов'язково укладається у разі надання волонтерської допомоги за напрямами, визначеними абзацами сьомим і восьмим частини третьої статті 1 цього Закону, в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Враховуючи викладене, пропонуємо у підпункті 1 пункту 3 розділу I проєкту Закону внести зміну саме у абзац восьмий частини третьої статті 1 Закону України «Про волонтерську діяльність» та доповнити її словами *«надання медичної допомоги, реабілітаційної допомоги особам у період дії воєнного стану та у встановлений законом період після припинення дії воєнного стану»*.

З врахуванням викладеного проєкт Закону потребує доопрацювання з врахуванням інтересів громадян України, які будуть направлені на безпеку та якість надання медичної допомоги.

(обґрунтування позиції ОБВ)

Міністр

Віктор ЛЯШКО

« » _____ 2022 р.

